

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Specialna psihopatologija
Course title:	Psychopathology

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Psihosocialna pomoč, prva	/	1.	2.
Psychosocial counselling, first	/	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		15			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Vesna Švab

**Jeziki /
Languages:****Predavanja /
Lectures:** Slovensko / Slovenian, Angleško / English**Vaje / Tutorial:** Slovensko / Slovenian, Angleško / English**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:**

Pogoj za vključitev v delo je vpis v 1. letnik študija.

Prerequisites:

Enrollment in the first year of study.

Vsebina:**Content (Syllabus outline):**

Vsebinsko je predmet razdeljen na dva glavna sklopa:

Psihiatrija 2:

- psihopatologija: znaki in simptomi duševnih motenj
- epidemiologija najpomembnejših duševnih motenj;
- psihotične motnje (organske, simptomatske, funkcijske);
- motnje osebnosti;
- razpoloženske (afektivne) motnje
- nevrotske, stresne in somatoformne motnje
- duševna manjrvitost
- vedenjski sindromi, povezani s fiziološkimi motnjami in telesnimi dejavniki
- boleznih odvisnosti;
- spolnost in spolne deviacije: spolne motnje, spolne deviacije in motnje spolne identitete;
- psihiatrične institucije, ambulantna in hospitalna psihiatrična obravnava, napotitve in odpusti;
- psihiatrična prva pomoč in krizne intervence (ravnanje s samomorilnimi pacienti);
- socialna psihiatrija in psihosocialna rehabilitacija ljudi z dolgotrajnimi in hudimi duševnimi motnjami, skupnostni pristop (dnevni centri, stanovanjske skupnosti, zaposlovanje, skupine za samopomoč, delo s svojci itn.);
- pravni vidiki psihiatrije: hospitalizacija psihiatričnega bolnika brez njegove privolitve, psihiatrično izvedenstvo; forenzična psihiatrija;
- psihoterapija v psihiatričnih institucijah (npr. psihoterapevtski oddelki idr.) in v okviru skupnostnega pristopa (npr. družinske intervence);

2. Psihiatrija otrok in mladostnikov:

The course is divided into two main sections:

Psychiatry 2:

- psychopathology: signs and symptoms of mental disorders.
- epidemiology of major mental disorders;
- psychotic disorders (organic, symptomatic, functional);
- personality disorders;
- mood (affective) disorders;
- neurotic, stress and somatoform disorders;
- mental retardation;
- behavioral syndromes associated with physiological disturbances and physical factors;
- addiction disorders;
- sexuality and sexual deviation: sexual dysfunction, sexual deviations and disorders of sexual identity;
- psychiatric institutions, outpatient and hospital psychiatric treatment, referral and discharges;
- psychiatric emergency and crisis interventions (treatment of suicidal patients);
- social psychiatry and psychosocial rehabilitation of people with long-term and severe mental disorders, community-based approach (day centers, residential communities, employment, self-help groups, working with families, etc.);
- legal aspects of psychiatry: the psychiatric hospitalization of the patient without his consent, forensic psychiatry;
- psychotherapy in psychiatric institutions (eg. the psychotherapeutic units, etc.) and within the community approach (eg. family interventions);

2. Child and adolescents psychiatry:

- developmental, phase-specific psychopathology -vulnerability

- razvojna, fazno specifična psihopatologija –vulnerabilnost
- temeljno znanje diferencialne diagnostike psihiatričnih motenj otrok in mladostnikov;
- pregled otroške nevropsihiatrične nosologije (vedenjske motnje, čustvene in socialne motnje,
- razvojne motnje in motnje učenja, motnje hranjenja idr.)
- teoretični koncepti nastanka in vzdrževanja psihosocialnih in psihiatričnih motenj v otroštvu (multivariantni kompleksni razlagalni modeli, celostni ali holistični pristop, interakcijski
- model psihosocialnega razvoja, koncept dejavnikov tveganja in varovalnih dejavnikov idr.)
- societalni vidiki duševnega zdravja otrok (revščina, izključevanje in psihosocialni razvoj otrok; ekonomski in socialni dejavniki duševnega zdravja ter obrobne skupine otrok in mladostnikov)
- preplet somatskih in psihičnih vplivov (somatsko pogojene psihične motnje; psihično pogojene somatske motnje);
- socialno-pedagoško ozadje razvojno pogojenih motenj; strukture socialno-pedagoške in psihoterapevtske oskrbe za otroke in mladostnike
- otrokovi mikrosocialni sistemi in duševno zdravje (družina, šola)
- sodobni pristopi v varovanju duševnega zdravja otrok
- stroke in njihovo delovanje na področju varovanja duševnega zdravja otrok (zdravstvo, šolstvo, socialno varstvo, prostovoljci in nevladne organizacije); povezava med otroško psihiatrijo in psihiatrijo odraslih; delovanje mentalno higienskih služb; psihoterapija otrok in mladostnikov v okviru zdravstva,

- basic knowledge of differential diagnosis and psychiatric disorders of children and adolescents;
- Check up of child's neuropsychiatric nosology (behavioral disorders, emotional and social disorders,
- developmental disorders and learning disorders, eating disorders, etc.);
- theoretical concepts of formation and maintenance of psychosocial and psychiatric disorders in childhood (Multivariate complex interpretative models, an integrated or holistic approach, interactive model of psychosocial development, the concept of risk factors and protective factors, etc.)
- societal aspects of children's mental health (poverty, exclusion and psychosocial development of children; economic and social determinants of mental health and marginalized groups of children and adolescents)
- combination of somatic and psychic factors (somatic induced psychological disorders, Psychologically induced somatic disorders);
- socio-educational background developmentally induced disorders; structures of the socio-educational and psychotherapeutic care for children and adolescents
- child's mikrosocial systems and mental health (family, school)
- modern approaches to protecting children's mental health
- professions and their performance in the field of children's mental health (health care, education, Social Welfare, volunteers and non-governmental organizations); the link between child psychiatry and adult psychiatry; operation of mental hygiene services; psychotherapy of children and

<p>šolstva in socialnega varstva.</p> <p>3. Sociopsihosomatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zgodovina psihosomatske medicine, sodobni koncepti psihosomatike - najpomembnejše razlage sociopsihosomatskih motenj - koncepti stresa in strategije obvladovanja stresa; - vedenjska medicina, psihologija zdravja; - sistemska razlaga sociopsihosomatskih motenj, bio-psiho-socialna anamneza, upoštevanje »subjektivnih teorij bolezni«; - specialna sociopsihosomatika posameznih bolezenskih slik: npr. motnje hranjenja, obolenja želodca in črevesja, obolenja srca in ožilja, ginekološka obolenja, spolne motnje; - zdravljenje sociopsihosomatskih bolezni: psihoterapija in psihosocialno svtovanje kot del interdisciplinarnega pristopa; 	<p>adolescents in the context of health, education and social protection.</p> <p>3. Social psychosomatics</p> <ul style="list-style-type: none"> - history of psychosomatic medicine, modern concepts of psychosomatic medicine - the most important interpretation of sociopsychosomatic disorders - concepts of stress and stress coping strategies; - behavioural medicine, health psychology - Systemic interpretation of sociopsihosomatskih disorders, bio-psycho-social history, taking into account "Subjective theories of disease"; - special sociopsihosomatic of clinical pictures, eg. eating disorders, stomach and intestines diseases, cardiovascular diseases, gynecological diseases, sexual dysfunction; - treatment of sociopsihosomatic diseases: psychotherapy and psychosocial counselling as part of an interdisciplinary approach;
---	---

Temeljni literatura in viri / Readings:

Tomori M, Zihel S (ur.). Psihijatrija. Ljubljana: Litterapicta, 1999.

Kobal MF (2000). Psihopatologija za varnostno in pravno področje. Ljubljana: Visoka policijsko-varnostna šola.

Morrison JR (2001). DSM-IV made easy. New York: Guilford Press.

Romih J, Žmitek A, ur. (1999). Urgentna stanja v psihijatriji. Begunje: Psihiatrična bolnišnica Begunje.

Avberšek S, Švab V. Psihosocialna rehabilitacija. Ljubljana: ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje, 2004.

Čebašek-Travnik Z., Rus-Makovec M., Delo z družino, Ljubljana, Psihiatrična klinika, 1996.

Kraševac Ravnik E, ur. (1999). Varovanje duševnega zdravja otrok in mladostnikov. Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja: Kolaborativni center Svetovne zdravstvene organizacije za duševno zdravje otrok pri Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše.

Zborniki Psihoterapija 1-17, Pedopsihijatrija 1-9, Ljubljana, Katedra za psihijatrijo in Psihiatrična klinika.

Bras, Stanislav, Milčinski, Lev (ur.). Psihijatrija. [2. dopolnjena izd.]. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1986.

Tekavčič-Grad O. (ur.) Pomoč človeku v stiski. Planprint, Ljubljana, 1994.

Kaplan H.J., Sadock B.J., (ur.) Synopsys of Psychiatry 8th edition. Baltimore, Williams and Wilkins, 1998.

Mash EJ, Barkley RA, ur (2003). Child Psychopathology. 2nd edition. New York: Guilford Press.

Mash EJ, Barkley RA, ur (1998). Treatment of Childhood Disorder. 2nd edition. New York: Guilford Press.

Morrison J, Anders TF (2001). Interviewing Children and Adolescents: Skills and Strategies for Effective DSM-IV Diagnosis. New York: Guilford Press.

Pregelj P, Kores Plesničar B, Tomori M, Zalar B, Ziherl S: Psihijatrija. Ljubljana: Psihiatrična klinika, 2013.

Psihosomatika:

Selič P (1999). Psihologija bolezni našega časa. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.

Tomori M, Ziherl S (ur.). Psihijatrija, Ljubljana: Litterapicta, 1999.

Cilji in kompetence:

Cilji:

študentje spoznajo specialno psihopatologijo in sociopsihosomatiko – znake in simptome duševnih motenj. Poglobijo znanje o veljavnih diagnostičnih sistemih duševnih motenj in glavnih skupinah duševnih motenj. Seznanijo se z različnimi oblikami psihiatrične pomoči, tudi s pravnimi vidiki le-te, in z umeščenostjo psihoterapije v psihiatrijo. Seznanijo se tudi s paradigmatskim premikom v sodobni psihoterapiji – »od patogeneze k salutogenezi«. Seznanijo se tudi s psihiatrijo otrok in mladostnikov v okviru širše palete varovanja duševnega zdravja otrok in mladostnikov.

Kompetence:

- poznavanje in razumevanje osnovnih konceptov in metod, seznanjenost z novostmi na področju študija
- kooperativnost, delo v skupini (in v mednarodnem okolju),
- sposobnost argumentiranega ter spoštljivega razpravljanja in reševanja problemov

Objectives and competences:

Objectives:

Students learn about special psychopathology and sociopsychosomatics - signs and symptoms of mental disorders. They deepen their knowledge of existing diagnostic systems of mental disorders. They learn about different forms of psychiatric help, including legal aspects, and the role of psychotherapy. They get acquainted with a paradigm shift in modern psychotherapy - " from the aetiology to the of Salutogenesis ". They learn about psychopathology of children and adolescents.

Competences:

- knowledge and understanding of basic concepts and methods , familiarity with innovations in the field of study
- cooperation, team work (also in international environment) ,
- the ability of argumentative and respectful discussion and problem solving
- the ability to autonomously use resources for specific learning content

- zmožnost avtonomno uporabljati vire za učenje konkretnih vsebin
- zmožnost učenja in strokovnega izpopolnjevanja z visoko stopnjo samostojnosti

- the ability to learn and professionally train with a high degree of independence

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- demonstrirati poznavanje in razumevanje posameznih za svetovanje in psihoterapijo relevantnih področij psihiatrije ter psihiatrije otrok in mladostnikov in sociopsihosomatike
- uporabiti znanja v praksi in reševati probleme;
- vključevati se spoštljivo in zaupno v strokovno komunikacijo z drugimi kolegi
- delati kooperativno z drugimi
- demonstrirati zavedanje problemov in postopkov, relevantnih za profesionalno prakso
- konstruktivno sodelovati z drugimi v procesu soustvarjanja možnih (želenih) rešitev

Knowledge and understanding:

- demonstrate knowledge and understanding of specific for counseling and psychotherapy relevant fields of psychiatry and child and adolescent psychiatry and social psychosomatics
- apply practical knowledge and problem solving;
- include the respect and confidence in the professional communication with other colleagues
- work cooperatively with other
- demonstrate an awareness for problems and procedures relevant to professional practice
- - engage constructively with others in the process of problem solving

Metode poučevanja in učenja:

- *Predavanja* z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri, reševanje problemov);
- *Vaje* (refleksija izkušenj, projektno delo, timsko delo, metode kritičnega mišljenja, diskusija, sporočanje povratne informacije, socialne igre);
- *Eksperimentalne vaje*, ki temeljijo na izkušnjskem, sodelovalnem in problemskem učenju (samostojno

Learning and teaching methods:

- Lectures with active student participation (explanations, discussions, questions, examples, problem solving);
- Exercises (experiences, project work, team work, critical thinking, discussion, feedback communication, social games);
- Experimental exercises that are based on experiential, collaborative and problem-based learning (individual independent learning, discussion,

učenje, diskusija, razlaga, opazovanje, timsko delo, študija primera, metode kritičnega branja in pisanja, <ul style="list-style-type: none"> - igra vlog, sodelovalno učenje); - <i>Individualne in skupinske konzultacije</i> (diskusija, dodatna razlaga, obravnava specifičnih vprašanj); 	interpretation, observation, teamwork, case study methods of critical reading and writing, role playing, cooperative); <ul style="list-style-type: none"> - Individual and group consultations (discussions, additional explanations, specific questions);
---	---

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
pisni izpit	60	Written exam
Seminarska naloga s poročili vaj ter predstavitev	40	Seminar paper with reports exercises with its presentation
Ocenjevalna lestvica – skladno s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja		

Reference nosilca / Lecturer's references:

ŠTUHEC, Matej, ŠVAB, Vesna, LOCATELLI, Igor. Prevalence and incidence of attention-deficit/hyperactivity disorder in Slovenian children and adolescents : a database study from a national perspective. Croatian medical journal, ISSN 0353-9504, 2015, vol. 56, iss. 2, str. 159-165.

ŠVAB, Vesna, GROLEGER, Urban. Psychiatric rehabilitation in the hospital setting - one year follow-up of patients with schizophrenia = Psihosocialna rehabilitacija v bolnišnici - enoletno spremljanje bolnikov s shizofrenijo. Zdravstveno varstvo : Slovenian journal of public health, ISSN 0351-0026. [Tiskana izd.], 2007, letn. 46, št. 1, str. 9-17.
http://www.ivz.si/javne_datoteke/vestniki/datoteke/161-Svab.pdf. [COBISS.SI-ID 1753573]

ŠVAB, Vesna. Preparing mental health reform in Slovenia. International journal of psychosocial rehabilitation, ISSN 1475-7192, 2003, letn. 8, str. 5-9. [COBISS.SI-ID 18044121]

ŠVAB, Vesna, TOMORI, Martina, ZALAR, Bojan, ZIHERL, Slavko, DERNOVŠEK, Mojca Zvezdana, TAVČAR, Rok. Community rehabilitation service for patients with severe psychotic disorders: the Slovene experience. International Journal of Social Psychiatry, ISSN 0020-7640, 2002, letn. 48, št. 2, str. 156-160. [COBISS.SI-ID 15275737], [JCR, SNIP, WoS do 6. 3. 2013: št. citatov (TC): 4, čistih citatov (CI): 1, Scopus do 31. 8. 2017: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 2]

ŠVAB, Vesna. The continuing care client. International Journal of Social Psychiatry, ISSN 0020-7640, 1994, vol. 40, no. 4, str. 313-320. [COBISS.SI-ID 4689113], [SNIP, WoS do 15. 2. 2013: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 2, Scopus do 23. 6. 2016: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 2]

ŠVAB, Vesna. Atipična antipsihotična zdravila ter psihološka in socialna rehabilitacija prihudih in ponavljajočih se duševnih motnjah. Viceversa : slovenske psihiatrične publikacije, ISSN 1318-5764, april 1999, št. 24, str. 11-15. [COBISS.SI-ID 9750233]

ŠVAB, Vesna. AntiStigma European Network - ocena diskriminacije ljudi z depresijo v delovnih okoljih = AntiStigma European Network - evaluation of the discrimination of people with depression in work environments. V: LOVRENOV, Života (ur.). Zbornik predavanj = Congress proceedings. 1. natis. Ljubljana: Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. 2013, str. 166-168. [COBISS.SI-ID 30729177]

ŠVAB, Vesna. Priročnik o shizofreniji. Radovljica: Didakta; Ljubljana: Organizacija za duševno zdravje - ŠENT, 2001. 139 str., ilustr. ISBN 961-6363-61-1. [COBISS.SI-ID 114024960]

LASALVIA, Antonio, ZOPPEI, Silvia, VAN BORTEL, Tine, BONETTO, Chiara, CRISTOFALO, DORIANA, WAHLBECK, Kristian, VASSEUR BACLE, Simon, AUDENHOVE, Chantal van, WEEGHEL, Jaap van, RENESES, Blanca, et al., ŠVAB, Vesna (sodelavec pri raziskavi), et al., ASPEN/INDIGO Study Group. Global pattern of experienced and anticipated discrimination reported by people with major depressive disorder : a cross-sectional survey. The Lancet, ISSN 0140-6736. [Print ed.], Jan. 2013, vol. 381, iss. 9860, str. 55-62.

THORNICROFT, Graham, BROHAN, Elanie, ROSE, Diana, SARTORIUS, Norman, LEESE, Morven, ŠVAB, Vesna (sodelavec pri raziskavi), STRBAD, Mateja (sodelavec pri raziskavi), et al., INDIGO Study Group. Global pattern of experienced and anticipated discrimination against people with schizophrenia : a cross-sectional survey. The Lancet, ISSN 0140-6736. [Print ed.], 2009, vol. 373, iss. 9661, str. 408-415, doi: 10.1016/S0140-6736(08)61817-6. [COBISS.SI-ID 27662297], [JCR, SNIP, WoS do 23. 10. 2017: št. citatov (TC): 341, čistih citatov (CI): 338, Scopus do 23. 10. 2017: št. citatov (TC): 416, čistih citatov (CI): 412]